

המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא

ד א מיי פכיה מהל' מביה הל' ד סמנ עפין פט טושע ח"מ סי' ריד ספ"ג:
 ה ב ג ד מ"י טס פכ"א הלכ"ח סמנ טושע ח"מ טס ספ"ג:
 ו ה ו מ"י טס וטמ טס טושע ח"מ סי' ריח ספ"ג:
 ז מ"י טס פכ"ד הל' יד סמנ טושע ח"מ סי' ריח ספ"ג:
 ח ט מ"י טס פכ"א הל' כ טושע ח"מ סי' ריח ספ"ג:
 ט כ ל מ"י טס הל' יח טושע ח"מ ספ"ג כד:

לא צריכא אע"ג דמצר ליה מצרים אבראי. מספקא לר"י זיניע אי אמרינן נמי מנרים הרחיבו לו *ממשנה ימרה*^א או שמא דוקא צדק דתשמיש אחרינא הוא כדאמר הכא אבל יניע קנה: **אלא** דקרו לה לבירה נמי בית. פי' ריב"ס אלא דכולי עלמא כשמוכרין בית סתם כל הצירה משמע *וכשרוין*^ב להשכיר בית אחד בלא צירה לריכין לפרש ולומר בית אחד בלא צירה ליה אומר **א"כ** אפי' לא מנר מנרים החיזונים כולה צרי ליה ומתוך לשון הקונטרס משמע נמי שרואה לפרש כן ולפי זה הא דכתיב בכל הספרים לצירה נמי בית היינו כמו שקורין לצירה צירה קורין נמי לצירה בית וקשה לר"י דא"כ ה"ל לנשוי לא צריכא דקרו נמי לבית בית וקרו כולי עלמא לבית בית ולצירה בית ואמאי איצטרך למימר דאיכא דקרו לצירה צירה פי' ולא בית ואיכא נמי דקרו לצירה בית ונראה לר"י דה"פ ולא דקרו לצירה נמי בית כמו שקורין לבית בית כוליה וצין ליה^ג כיון דמנר לו מנרים החיזונים ובתא הכי משני דלאו כולי עלמא קרו לצירה בית אלא איכא דקרו לצירה צירה ולא בית: **שמע** מינה שיורי שיירי. ופי' ומינא הנמים מודיעים כדקאמר ר' יהודה גבי מכר לו את הלמד בהמוכר את הספינה (לקמן דף

רבינו גרשום

דמצר לו מצר אבראי. שאמר לו מצר פלוני רוח דרומי וכן לכל מצר ומצר והיניע חדר זה לפנים מן המצרים וחרצה לחדר מצר ליה מצריו וס"א הואיל דחוק לחדר מצר לו וקלט החדר עם הבית דמכר לו החדר נמי קמ"ל דלא מכר: כרב נחמן וכו' בבירה גדולה. פלטרין: אפי' משמר לו מצרים החיזונים. שחוק מן הבירה לא מצי למיטען ליה עם אוהן המצרים דמתוך ליה מכר לו אלא בית א' בלבד בבירה וזה משמר לו כן מבחין מצרים הרחיב לו שלא היה יודע היאך לומר מפני שיש למוכר בתחום סביב ליה שפכ. ואיכא נמי איניש דקרו לבירה כולה נמי בית. מהו דתימא כוליה [ובין ליה] קמ"ל דלא. מדהיה ליה למכתב. אי איתא דבולה מכר ליה הו"ל למכתב לא שירותי בוביני אלן קדמי בין המצרים כלום אלא כתב ליה ש"מ שיורי שייח לפניו ולא מכר לו אלא בית בלבד ומצרים הרחיב לו: מצרים החיזונים. שפכב לכל הבקעה לא מכר אלא שדה אחת בלבד: וצריכא לאשמעינן. בין גבי שדה בבקעה גבי בית בבירה גדולה: דאי לאשמעינן בית. ה"א מש"ה שיורי שייח ואלא מכר לו כי אם הבית ולמד משום דבית תשמיש לחדר ופלטין תשמיש לחדר ולא דמי האי תשמיש להאי בקעה אבל שדה וקבעא אימא דלא שייח כלום משום דבית תשמיש תשמישתא הוא לוריעה: אימא. הואיל ומצר לו מצרים החיזונים דכולה בין הואיל דאיכא דקרו לבקעה נמי שדה קמ"ל דלא מדהיה ליה למכתב לא שירותי בתוך מצרים הללו לעצמי כלום ולא כתב ש"מ שיורי שייח: ואי לאשמעינן שדה. ה"א מש"ה שייח דלא הוה ליה למוכר למימנר ליה ולא ידע הויכ מצי מצר ליה שדה אחת בתוך שדותיו דיש לו שדות למוכר כל סביבותיו ומש"ה מצר לו מצרים החיזונים דלא אפשר ליה בלא הכי ולא מינר מלתא. אבל בית אימא דלא שייח לעצמו כלום היכא דמצר ליה מצרים החיזונים משום דאם איתא דשייר מצי למימנר ליה הכי בית זה שאני מוכר לך מצר מדהיה בית שמוכר לחצר ומצר דרומי גינתי ומצר מפרסי או בית העצים או בית הבקר והואיל דלא דמיין תשמישיו אהדי מצר ליה והואיל ולא

לא צריכא. למימנר לא מכר את החדר אלא (ו) דמנר לו מוכר ללווקא בשטר מכירה מנרים חילונים שחוק לחדר דסד"א מכר את החדר שהרי בתוך המנרים הוא קמ"ל מתני' דלא מכר אלא בית והאי דמנר חוק לחדר וכתב ביתו של פלוני מן המעמד מנרים הרחיב לו: **כדכב נחמן.** שלא ידע לפרש ולומר חדר שלי היא ממעברו של בית דאין זה מנר הניכר לאנשי העיר והלכך כתב מנרים הניכרים: (ז) **צצירה גדולה.** בית גדול הוא ופתוחין לו צמים קציצותיו ואין הצירה עשויה לתשמיש אלא לישיבה והילוך בני הבתים והכל בית אחד הוא כדכתיב הצירה אשר הכינומי (ד"ה"ט ט): **המוכר בית לחצירו.** וכגון שהיה עומד באלמד מבתי הצירה ואמר לו בית זה אני מוכר לך: כוליה וצין ליה. דכיון דליכא דקרו לבית בית ולצירה צירה אלא כולה צידד מיקריא בית איכא בית וצין ליה וקנה הכל: **דאיכא דקרו לבית.** כדכתיב בית ולצירה עממה קרו צירה: **מפו דסימא.** כיון דמנר ליה מימנר צראי וכולה מיקריא בית כולה וצין ליה: **קמ"ל** רב נחמן דלא אמרינן הכי: **משום** דהוה ליה למכתב. למוכר ולא שירותי צצוני אלן שצתוך ארבעה המנרים קדמי כלום שהרי כך מיקנו חכמים לכמוז בשביל שיש בני אדם שמרביצין המנרים בשטר המכירה ואינם מוכרים כל מה שצתוך המנרים ואיכו לא כתב ליה ש"מ כו': **צצקעה גדולה.** שיש בה שדות הרבה והן שלו וכגון שהיה עומד באלמד מן השדות ואמר לו שדי זו אני מוכר לך. והדמים מודיעין ליה למימנר לא גבי צירה ולא גבי צקעה דהא אין אונאה לקרקעות: (ט) **וצריכא.** לאשמעינן גבי צירה וצקעה דמנרים הרחיב לו: **משום** דהא **שמישטא** לחוד כו'. בית וצירה אין תשמישן שיהי לריכין אין צירה בכלל בית ואמרי' מנרים הרחיב לו אבל שדות שצצקעה שהכל עומד לתרישה אימא דכולה וצין דצקעה בכלל שדה: **דלא הוה ליה למימנר.** לחוד דלא ידע מוכר היאך ימנר' שדה אחת בתוך שדותיו והלכך הולך להרחיב מנרים ולכתוב שדה לאוינו מן המורח ושדה שמעון מן המערב וכן לכל ד' רוחות אבל גבי צירה שעשויה צניין משוין זה מזה צין צדווח צין צדורך צין צגוה וצווי הכתלים והיה יכול למנר ולכתוב אותו בית שעשו כן וכן ממורח וכן לכל רוח ורוח ומלל' עשה כן איכא למימנר דכולה וצין

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לא בו' פפמנה ותיורה. ובעין זה צנדה דף נט ע"ב ועי' בתוס' שם דף יד ע"ב ד"ה ור"י: שם ד"ה אלא בו' ובשורצים להשכיר. להוכיח לנ"ל משמות שנות עיקב חלק ג' סי' קפג:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ולא שירותי צצוני אלן קדמי כלום: (ב) שם ופי' א"ל ארבעה מיטען לנ"ל ומינא סתמא נחמן: (א) שם אפי' צונמנא כנ"ל ומינא צי נחמן: (ד) רשב"ס ד"ה לא נחמן וכו' אלא בתוך דמנר: (ה) תוס' ד"ה אלא וכו' ושקורין להחזיר בית:

מוסף רש"י

זהר"א. נחל (ע"ל נ"ה).

מוסף תוספות

א. והכי קאמר דלהכי נתא חדר לאשמעינן ממשנה יתירה דאפי' היכא שמצד ליה מצר בראי איירי מתנתן באפי' ביציע נמי, וירושלמי בהר"א ונאוסאפ"ב דגוא לא מוקמינן. רמב"ן ועי' ריב"א. ב. אפי' דבעלמא די בעל השטר על החתונה. רמב"ן. ג. שדרך בני אדם לקנות ביידיה קרקע שלבסוף חפץ בו. דעיי' יוס' ט. ד. [ת]לשון מסופק פירש'ו שלא יעורר ברא"א חרי פדריס סתמא לכל פדריסי האשילא לו. דעיי' יוס' ט. ה. [ת]לשון מסופק פירש'ו שיהא יעורר ברא"א חרי פדריס חרי משמע, כל פדריסי האשילא ליה נמי משמע. הו"ל איך מוציא ועליו הראיה. וי. דרוקא קרקע שאין יכול להצניע לשטמו מיד בעלה אוליין בת חזקה קאמא אבל במטלטלין אוליין בתר מאן דחופס השתא. מוס' ג' קמ' קפ.

רבינו גרשום

מצר ליה כוליה וצין ליה קמ"ל מדהיה ליה למכתב לא שירותי בין המצרים הללו לפני כלום ולא כתב ליה (קמ"ל) [ש"מ] דשיורי שיירי: ארעתא דבי חייא. קרקע שקנה מן חייא: אמר רב אשי. ארעתא חדא משמע דקאמר ליה ולא ארעתא דמשמע תרת: ואי א"ל מוכינא לך כל ארעתא דאית לי. וצין ליה הכל שחן בני זרעיה: לא מוכינתני. גיהה של אולינות: ופרדיסי. גינת ירק: ואי א"ל וזהר"א מוכינא לך דמשמע כל תחלות שיש לי מברגא לך אפי' בוסתי ופרדיסי דתחלות גינתו: בר מבתי ועבדי. ונכסיים גינתו ועבדא כמקוקי דמי:

זריכא

נמאן כדכב נחמן אמר רבה זר אצוה. דמשום דתשמיש אחרינא הוא כדאמר הכא אבל יניע קנה: **אלא** דקרו לה לבירה נמי בית. פי' ריב"ס אלא דכולי עלמא כשמוכרין בית סתם כל הצירה משמע *וכשרוין*^ב להשכיר בית אחד בלא צירה לריכין לפרש ולומר בית אחד בלא צירה ליה אומר **א"כ** אפי' לא מנר מנרים החיזונים כולה צרי ליה ומתוך לשון הקונטרס משמע נמי שרואה לפרש כן ולפי זה הא דכתיב בכל הספרים לצירה נמי בית היינו כמו שקורין לצירה צירה קורין נמי לצירה בית וקשה לר"י דא"כ ה"ל לנשוי לא צריכא דקרו נמי לבית בית וקרו כולי עלמא לבית בית ולצירה בית ואמאי איצטרך למימר דאיכא דקרו לצירה צירה פי' ולא בית ואיכא נמי דקרו לצירה בית ונראה לר"י דה"פ ולא דקרו לצירה נמי בית כמו שקורין לבית בית כוליה וצין ליה^ג כיון דמנר לו מנרים החיזונים ובתא הכי משני דלאו כולי עלמא קרו לצירה בית אלא איכא דקרו לצירה צירה ולא בית: **שמע** מינה שיורי שיירי. ופי' ומינא הנמים מודיעים כדקאמר ר' יהודה גבי מכר לו את הלמד בהמוכר את הספינה (לקמן דף

אבראי

לא צריכא אע"ג דמצר ליה מצרים אבראי. מספקא לר"י זיניע אי אמרינן נמי מנרים הרחיבו לו *ממשנה ימרה*^א או שמא דוקא צדק דתשמיש אחרינא הוא כדאמר הכא אבל יניע קנה: **אלא** דקרו לה לבירה נמי בית. פי' ריב"ס אלא דכולי עלמא כשמוכרין בית סתם כל הצירה משמע *וכשרוין*^ב להשכיר בית אחד בלא צירה לריכין לפרש ולומר בית אחד בלא צירה ליה אומר **א"כ** אפי' לא מנר מנרים החיזונים כולה צרי ליה ומתוך לשון הקונטרס משמע נמי שרואה לפרש כן ולפי זה הא דכתיב בכל הספרים לצירה נמי בית היינו כמו שקורין לצירה צירה קורין נמי לצירה בית וקשה לר"י דא"כ ה"ל לנשוי לא צריכא דקרו נמי לבית בית וקרו כולי עלמא לבית בית ולצירה בית ואמאי איצטרך למימר דאיכא דקרו לצירה צירה פי' ולא בית ואיכא נמי דקרו לצירה בית ונראה לר"י דה"פ ולא דקרו לצירה נמי בית כמו שקורין לבית בית כוליה וצין ליה^ג כיון דמנר לו מנרים החיזונים ובתא הכי משני דלאו כולי עלמא קרו לצירה בית אלא איכא דקרו לצירה צירה ולא בית: **שמע** מינה שיורי שיירי. ופי' ומינא הנמים מודיעים כדקאמר ר' יהודה גבי מכר לו את הלמד בהמוכר את הספינה (לקמן דף

דאע"ג

לא צריכא אע"ג דמצר ליה מצרים אבראי. מספקא לר"י זיניע אי אמרינן נמי מנרים הרחיבו לו *ממשנה ימרה*^א או שמא דוקא צדק דתשמיש אחרינא הוא כדאמר הכא אבל יניע קנה: **אלא** דקרו לה לבירה נמי בית. פי' ריב"ס אלא דכולי עלמא כשמוכרין בית סתם כל הצירה משמע *וכשרוין*^ב להשכיר בית אחד בלא צירה לריכין לפרש ולומר בית אחד בלא צירה ליה אומר **א"כ** אפי' לא מנר מנרים החיזונים כולה צרי ליה ומתוך לשון הקונטרס משמע נמי שרואה לפרש כן ולפי זה הא דכתיב בכל הספרים לצירה נמי בית היינו כמו שקורין לצירה צירה קורין נמי לצירה בית וקשה לר"י דא"כ ה"ל לנשוי לא צריכא דקרו נמי לבית בית וקרו כולי עלמא לבית בית ולצירה בית ואמאי איצטרך למימר דאיכא דקרו לצירה צירה פי' ולא בית ואיכא נמי דקרו לצירה בית ונראה לר"י דה"פ ולא דקרו לצירה נמי בית כמו שקורין לבית בית כוליה וצין ליה^ג כיון דמנר לו מנרים החיזונים ובתא הכי משני דלאו כולי עלמא קרו לצירה בית אלא איכא דקרו לצירה צירה ולא בית: **שמע** מינה שיורי שיירי. ופי' ומינא הנמים מודיעים כדקאמר ר' יהודה גבי מכר לו את הלמד בהמוכר את הספינה (לקמן דף

דאע"ג

לא צריכא אע"ג דמצר ליה מצרים אבראי. מספקא לר"י זיניע אי אמרינן נמי מנרים הרחיבו לו *ממשנה ימרה*^א או שמא דוקא צדק דתשמיש אחרינא הוא כדאמר הכא אבל יניע קנה: **אלא** דקרו לה לבירה נמי בית. פי' ריב"ס אלא דכולי עלמא כשמוכרין בית סתם כל הצירה משמע *וכשרוין*^ב להשכיר בית אחד בלא צירה לריכין לפרש ולומר בית אחד בלא צירה ליה אומר **א"כ** אפי' לא מנר מנרים החיזונים כולה צרי ליה ומתוך לשון הקונטרס משמע נמי שרואה לפרש כן ולפי זה הא דכתיב בכל הספרים לצירה נמי בית היינו כמו שקורין לצירה צירה קורין נמי לצירה בית וקשה לר"י דא"כ ה"ל לנשוי לא צריכא דקרו נמי לבית בית וקרו כולי עלמא לבית בית ולצירה בית ואמאי איצטרך למימר דאיכא דקרו לצירה צירה פי' ולא בית ואיכא נמי דקרו לצירה בית ונראה לר"י דה"פ ולא דקרו לצירה נמי בית כמו שקורין לבית בית כוליה וצין ליה^ג כיון דמנר לו מנרים החיזונים ובתא הכי משני דלאו כולי עלמא קרו לצירה בית אלא איכא דקרו לצירה צירה ולא בית: **שמע** מינה שיורי שיירי. ופי' ומינא הנמים מודיעים כדקאמר ר' יהודה גבי מכר לו את הלמד בהמוכר את הספינה (לקמן דף

דאע"ג

לא צריכא אע"ג דמצר ליה מצרים אבראי. מספקא לר"י זיניע אי אמרינן נמי מנרים הרחיבו לו *ממשנה ימרה*^א או שמא דוקא צדק דתשמיש אחרינא הוא כדאמר הכא אבל יניע קנה: **אלא** דקרו לה לבירה נמי בית. פי' ריב"ס אלא דכולי עלמא כשמוכרין בית סתם כל הצירה משמע *וכשרוין*^ב להשכיר בית אחד בלא צירה לריכין לפרש ולומר בית אחד בלא צירה ליה אומר **א"כ** אפי' לא מנר מנרים החיזונים כולה צרי ליה ומתוך לשון הקונטרס משמע נמי שרואה לפרש כן ולפי זה הא דכתיב בכל הספרים לצירה נמי בית היינו כמו שקורין לצירה צירה קורין נמי לצירה בית וקשה לר"י דא"כ ה"ל לנשוי לא צריכא דקרו נמי לבית בית וקרו כולי עלמא לבית בית ולצירה בית ואמאי איצטרך למימר דאיכא דקרו לצירה צירה פי' ולא בית ואיכא נמי דקרו לצירה בית ונראה לר"י דה"פ ולא דקרו לצירה נמי בית כמו שקורין לבית בית כוליה וצין ליה^ג כיון דמנר לו מנרים החיזונים ובתא הכי משני דלאו כולי עלמא קרו לצירה בית אלא איכא דקרו לצירה צירה ולא בית: **שמע** מינה שיורי שיירי. ופי' ומינא הנמים מודיעים כדקאמר ר' יהודה גבי מכר לו את הלמד בהמוכר את הספינה (לקמן דף

דאע"ג

לא צריכא אע"ג דמצר ליה מצרים אבראי. מספקא לר"י זיניע אי אמרינן נמי מנרים הרחיבו לו *ממשנה ימרה*^א או שמא דוקא צדק דתשמיש אחרינא הוא כדאמר הכא אבל יניע קנה: **אלא** דקרו לה לבירה נמי בית. פי' ריב"ס אלא דכולי עלמא כשמוכרין בית סתם כל הצירה משמע *וכשרוין*^ב להשכיר בית אחד בלא צירה לריכין לפרש ולומר בית אחד בלא צירה ליה אומר **א"כ** אפי' לא מנר מנרים החיזונים כולה צרי ליה ומתוך לשון הקונטרס משמע נמי שרואה לפרש כן ולפי זה הא דכתיב בכל הספרים לצירה נמי בית היינו כמו שקורין לצירה צירה קורין נמי לצירה בית וקשה לר"י דא"כ ה"ל לנשוי לא צריכא דקרו נמי לבית בית וקרו כולי עלמא לבית בית ולצירה בית ואמאי איצטרך למימר דאיכא דקרו לצירה צירה פי' ולא בית ואיכא נמי דקרו לצירה בית ונראה לר"י דה"פ ולא דקרו לצירה נמי בית כמו שקורין לבית בית כוליה וצין ליה^ג כיון דמנר לו מנרים החיזונים ובתא הכי משני דלאו כולי עלמא קרו לצירה בית אלא איכא דקרו לצירה צירה ולא בית: **שמע** מינה שיורי שיירי. ופי' ומינא הנמים מודיעים כדקאמר ר' יהודה גבי מכר לו את הלמד בהמוכר את הספינה (לקמן דף

דאע"ג

לא צריכא אע"ג דמצר ליה מצרים אבראי. מספקא לר"י זיניע אי אמרינן נמי מנרים הרחיבו לו *ממשנה ימרה*^א או שמא דוקא צדק דתשמיש אחרינא הוא כדאמר הכא אבל יניע קנה: **אלא** דקרו לה לבירה נמי בית. פי' ריב"ס אלא דכולי עלמא כשמוכרין בית סתם כל הצירה משמע *וכשרוין*^ב להשכיר בית אחד בלא צירה לריכין לפרש ולומר בית אחד בלא צירה ליה אומר **א"כ** אפי' לא מנר מנרים החיזונים כולה צרי ליה ומתוך לשון הקונטרס משמע נמי שרואה לפרש כן ולפי זה הא דכתיב בכל הספרים לצירה נמי בית היינו כמו שקורין לצירה צירה קורין נמי לצירה בית וקשה לר"י דא"כ ה"ל לנשוי לא צריכא דקרו נמי לבית בית וקרו כולי עלמא לבית בית ולצירה בית ואמאי איצטרך למימר דאיכא דקרו לצירה צירה פי' ולא בית ואיכא נמי דקרו לצירה בית ונראה לר"י דה"פ ולא דקרו לצירה נמי בית כמו שקורין לבית בית כוליה וצין ליה^ג כיון דמנר לו מנרים החיזונים ובתא הכי משני דלאו כולי עלמא קרו לצירה בית אלא איכא דקרו לצירה צירה ולא בית: **שמע** מינה שיורי שיירי. ופי' ומינא הנמים מודיעים כדקאמר ר' יהודה גבי מכר לו את הלמד בהמוכר את הספינה (לקמן דף

דאע"ג

לא צריכא אע"ג דמצר ליה מצרים אבראי. מספקא לר"י זיניע אי אמרינן נמי מנרים הרחיבו לו *ממשנה ימרה*^א או שמא דוקא צדק דתשמיש אחרינא הוא כדאמר הכא אבל יניע קנה: **אלא** דקרו לה לבירה נמי בית. פי' ריב"ס אלא דכולי עלמא כשמוכרין בית סתם כל הצירה משמע *וכשרוין*^ב להשכיר בית אחד בלא צירה לריכין לפרש ולומר בית אחד בלא צירה ליה אומר **א"כ** אפי' לא מנר מנרים החיזונים כולה צרי ליה ומתוך לשון הקונטרס משמע נמי שרואה לפרש כן ולפי זה הא דכתיב בכל הספרים לצירה נמי בית היינו כמו שקורין לצירה צירה קורין נמי לצירה בית וקשה לר"י דא"כ ה"ל לנשוי לא צריכא דקרו נמי לבית בית וקרו כולי עלמא לבית בית ולצירה בית ואמאי איצטרך למימר דאיכא דקרו לצירה צירה פי' ולא בית ואיכא נמי דקרו לצירה בית ונראה לר"י דה"פ ולא דקרו לצירה נמי בית כמו שקורין לבית בית כוליה וצין ליה^ג כיון דמנר לו מנרים החיזונים ובתא הכי משני דלאו כולי עלמא קרו לצירה בית אלא איכא דקרו לצירה צירה ולא בית: **שמע** מינה שיורי שיירי. ופי' ומינא הנמים מודיעים כדקאמר ר' יהודה גבי מכר לו את הלמד בהמוכר את הספינה (לקמן דף